

Lyrics or Law; which is more vital at the Shabbat Table?

A] Introduction; defining the obligation

פרשת וירא, בראשית פרק י"ח/י"ח-י"ט (יח) ואברהם היו יהיה לגוי גדול ועצום ונברכו בו כל גויי הארץ: (יט) כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך יקוק לעשות צדקה ומשפט למען הביא יקוק על אברהם את אשר דבר עליו:

המשך-חכמה הנראה, עמי כ"א, ד"ה "כי ידעתיו" - הנה חנוך מצוה לבנים במצות עשה לא נזכר, רק עשה ד"ולמדתם את בניכם" [דברים י"א/י"ט] הוא בת"ת¹... ומקור מצות חנוך במ"ע מקורו מזה הפסוק, מאברהם אבינו שיצוה את בניו בקטנם על המצות וקרא ד"חנוך לער עפ"י דרכו" ... וכאן משמע שאף לבנות מצוה על האב.

B] Not speaking about doing positive commandments/not doing prohibitions

Negative commandments	Positive commandments
<p>יבמות קי"ג-ק"ד.-.....ת"ש: "לא תאכלום כי שקץ הם" = לא תאכלום להזהיר הגדולים על הקטנים... לא, דלא ליספו ליה בידיים.</p> <p>שולחן ערוך [או"ח שמ"ג/א]- קטן אוכל נבלות אין ב"ד מצווין להפרישו, אבל אביו מצווה לגעור בו להפרישו. ולהאכילו בידיים אסור.</p>	<p>מסכת סוכה דף מ"ב עמוד א; תנו רבנן: קטן היודע לנענע - חייב בלולב, להתעטף - חייב בציצית, לשמור תפילין - אביו לוקח לו תפילין. יודע לדבר - אביו לומדו תורה וקריאת שמע....</p>

C] Education= How to insure the link

וְכָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלְשִׁבִי פֶשַׁע בִּיעֲקֹב, ...

לֹא יִמְוִשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זֶרַעְךָ וּמִפִּי זֶרַע זֶרַעְךָ, אָמַר יי, מַעֲתָה וְעַד עוֹלָם.

דברים ד-ט; רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך והודעתם לבניך ולבני בניך: יום אשר עמדת לפני יקוק אלהיך בחרב באמר יקוק אלי הקהל לי את העם ואשמעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל הימים אשר הם חיים על האדמה ואת בניהם ילמדון:

<p>רמב"ן [סו]-... אבל הכתוב הזה לפי דעתי מצות לא תעשה... כי כאשר אמר שנוהר בכל המצות ונשמור החוקים והמשפטים לעשותם, חזר ואמר "רק אני מזהירך מאד להשמר ולשמור עצמך מאד מאד לזכור מאין באו אליך המצות, שלא תשכח מעמד הר סיני מכל הדברים אשר ראו שם עיניך; הקולות והלפידים את כבודו ואת גדלו, ודבריו אשר שמעת שם מתוך האש, ותודיע כל הדברים אשר ראו עיניך במעמד הנכבד ההוא לבניך ולבני בניך עד עולם. ופירש הטעם כי השם עשה המעמד ההוא, כדי שתלמדו ליראה אותו כל הימים ואת בניכם תלמדון לדורות עולם.</p> <p>שכחת הלאוין לדעת הרמב"ן [השכחה מן הרב במצות לא תעשה ב]- המצוה השני' שנמנענו- שלא נשכח מעמד הר סיני ולא נסיר אותו מדעתנו, אבל יהיו עינינו ולבנו שם כל הימים, והוא אמרו יתעלה "השמר לך ושמור נפשך מאד..."</p>	<p>רש"י [סו]- אז כשלא תשכחו אותם ותעשו על אמתתם תחשבו חכמים ונבונים ואם תעוותו אותם מתוך שכחה תחשבו שוטים:</p> <p>ראייה; מסכת אבות ג-ח - כל השוכח דבר אחד ממשנתו מעלה עליו הכתוב כאילו מתחייב בנפשו, שנאמר: "רק השמר לך ושמור נפשך.. יכול אפילו תקפה עליו משנתו? תלמוד לומר "ופן יסורו מלבבך כל ימי חיך"- הא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסירם מלבו.</p>
---	---

¹ Based on the Tracate Kiddushin 29a; ולמדו תורה, ולהשיאו אשה, ולמדו אומונות; וי"א: אף להשיטו במים.

Ramification # 1; When did the surrounding events around Sinai happen?

שמות כ"ד [סוף פרשת משפטים]/[Shemot 24 [end of Parshat Mishpatim]]

ואל משה אמר עלה אל יקוק אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק... וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליקוק פרים.... ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יקוק נעשה ונשמע: ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יקוק עמכם על כל הדברים האלה... ויאמר יקוק אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם...ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר והיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה:

רש"י - פרשה זו נאמרה <u>קודם עשרת הדברות</u> , המצוות הבאות אחרי כן,....בו ביום נעשו כל המעשים, כלומר בו ביום לאחר מתן תורה נעשו המעשים של סיפור העם וכתבת ספר הברית....	רמב"ן - ... והנה הפרשיות <u>כלן באות כהוגן</u> ... כי <u>אחר מתן תורה</u> , מיד בו ביום...וצוה אותו "ואלה המשפטים"...וכל
--	---

Ramification # 2- Eating right after the Sinai experience (Ibid)

(ו) ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יקוק נעשה ונשמע... (ז) ויבאו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעץ השמים לטהר: (יא) ואל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו:

רש"י [שם] - לא שלח ידו - <u>מכלל שהיו ראויים להשתלח בהם יד</u> : ויחזו את האלהים - היו מסתכלין בו בלב גס מתוך אכילה ושתייה.	רמב"ן [שם] - <u>וטעם וישתו</u> - שעשו שמחה ויום טוב, כי כן חובה לשמוח בקבלת התורה...וכתיב בשלמה...ויבא ירושלם ויעש משתה לכל עבדיו" (מ"א ג טו), ואמר רבי אלעזר <u>מכאן שעושין משתה לגמרה של תורה</u> (שהש"ר א ט)... ואף כאן ביום <u>חתונת התורה</u> כן עשו.
--	---

Ramification # 3- the purpose of building the tabernacle

רמב"ם [יש הלכות בית הבחירה א/א] - מצות עשה לעשות בית ליי מוכן להיות מקריבים בו הקרבנות, וחוגגין אליו שלש פעמים בשנה....	רמב"ן [שמות כ"ה/ב] - וסוד המשכן הוא, שיהיה הכבוד אשר שכן על הר סיני שוכן עליו בנסתר... והיה במשכן תמיד עם ישראל הכבוד שנראה להם בהר סיני....
--	---

DI Conclusion

Like the "ע" of the Tefillin

ב"י, הלכות תפילין [או"ח סימן ל"ב/אות מ"ב]... וכתבו **התוספות** בשם **שימושא רבא**: דשי"ן דימינא תלת רישי, ודשמאלא ארבעה רישי... וכתוב בספרי הדפוס על זה (בהגה שם)... **שהוא כנגד שני כתיבות שיש לנו: כתב הלוחות, וכתב ס"ת**....

Beit-Yosef [Laws of Tefillin OC 32/42]- Tosfot wrote in the name of the Shimusa Raba; the right "ע" has 3 lines and the left "ע" has 4 lines...and the books explain this...it represents the two types of handwriting we have; the one in the tablets and the one in the Torah...

Like the 4 "sons" at the Seder

הגדה של פסח כנגד ארבעה בנים דיברה תורה	משנה פסחים י"ד - מזגו לו כוס שני וכאן <u>הבן שואל</u>
--	--

תם מה הוא אומר: "מה זאת?" ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו ה' ממצרים מבית עבדים.	חכם מה הוא אומר: "מה העדות והחקים והמשפטים אשר צוה ה' אלהינו אתכם?" אף אתה אמור לו כהלכות הפסח אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן.
---	---